

**Rolul femeii
între mistificare,
imagine, rol
și realitate**

pagina 2

**Construirea noii
grădiniță se află
în faza de licitație**

pagina 3

**Licitație pentru
execuția proiectului
de restaurare
și amenajare
a Bisericii
Romano-Catolice
„Sfântul Vendelin”**

pagina 4

**„Datoria mea este
să rezolv problemele
cetățenilor din
comuna Dudeștii Noi”**

**Ne spune consilierul local
Marius Cosmin Porojan**

pagina 5

Comuna Dudeștii Noi are cel mai mare buget pentru dezvoltare din istoria sa

pagina 3

Au scăzut impozitele pe terenurile agricole extravilane

Taxele și impozitele locale nu se majorează în anul 2018 la Dudeștii Noi.

Dimpotrivă, există chiar o scădere a acestora. Impozitul pe terenul agricol din extravilan va scădea cu aproximativ 7,5% față de cuantumul de anul trecut. Am scăzut cota adițională pe care Consiliul Local o poate pune față de sumele prevăzute în Codul Fiscal.

„La noi, până anul trecut - ne spune primarul Alin Nica - cota adițională era de 25%, iar acum va fi de 17,5%. În perspectivă, în anii 2019-2020, ne dorim să scădem gradual aceste cote adiționale pe care legea ne permite să le aplicăm, întrucât o dată cu realizarea investițiilor majore în comuna noastră vom putea să renunțăm la acea strategie pe care ne-am stabilit-o încă din 2004, și anume că trebuie să strângem cu toții cureaua pentru a realiza prin-

cipalele obiective de investiții din comună, așa cum toți cetățenii și le doresc.

În acest sens, am încercat să mărim acele taxe și impozite care ne ajută să finanțăm obiectivele de investiții și să contribuie fiecare cetățean prin această majorare suplimentară față de Codul Fiscal pentru perioada în care rezolvăm problemele de infrastructură. Încet-încet, nu va mai fi nevoie să facem acest efort și vom diminua aceste cote adiționale, aducându-le, pe cât posibil, către minimul prevăzut de lege.

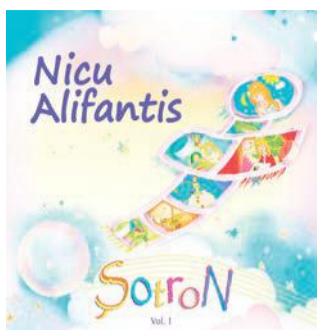
Deja în ultimii doi ani nu am majorat impozitele și taxele locale cu nici un leu. Dimpotrivă, iată că am început să trecem la scăderi.

Vom continua acest lucru, gradual, începând chiar de anul viitor”.

Anton BORBELY

Așteptăm mesajele dumneavoastră pe adresa de e-mail:
primariadudestiinoi@yahoo.com

CÂNTIC DI SÎRMÎNIȚĂ
(Nicu Alifantis / Zahu Pană)

Liole-le dit sîrmîniță,
Bate vimtu la purțiță,
Anghil bun, lai anghil domn,
Intră-n casă și-adu somn!

Nani, nu-ni te-aspere, nani
Că va-ți da dada curbane,
Bair di flurii di gușe
Și-un ghiurdan di lîndărușe,

Și-ună pade
Di livade,
Să-ni te-agiț cu dada-mpade

Să-ni ț-adună
Nuna-Lună
Și-nunul-mare,
Soare, -
Steale ună cîte ună
Să-ni ț-adar ciupare.

S-hină maia
S-bată gaia,
S-hina paplu
S-bată-araplu,
Și-ună price
Licurice,
Cari doarme tu lilice.

Si-ni te-acăț
Somnu-n brață –
Tra s-ț-alasă
Vis pri față,
S-ni-acrești mare –
Puiliu di vreare,
Livindeăț!

CÂNTEC DE LEAGĂN

Dragul mamei copilaș,
Bate-n poartă vânt poznaș
Îngere cu puf și pene –
Adu-ni-l pe Moșu' Ene...

Nu mai plînge, pui bălai,
Că-ți dă mama tot ce n-ai :
Un șirag de galbeni mici
și-o salbă de rîndunici,

și-o ogradă –
Cât o livadă
Să te joci cu mama-n ea!

Dragă Nună
Ca o lună,
Nunul-mare
Ca un Soare
Să-ți culeagă roi de stele
Să te-mpodobesc cu ele,

Să vină mamaia,
Să alunge gaia,
Să vina bunicu'
s-alunge piticu'
să alunge și-o jivină
care n-are nici o vină
că doarme într-o sulfină...

și să vină somnu'spân,
să te legene la sân,
să ți se facă stăpân –
și să crești neconcent,
pușorul meu iubit,
nemaipomenit!

Rolul femeii între mistificare, imagine, rol și realitate

**Mushutetsa, dorlu, soia tsi nu chiari,
Unî numî ari: s-aclijamî MULJIARI!**

**Frumusețea, dorul și a vieții cheie,
Îți poartă numele: se cheamă FEMEIE!**

Nimeni din comunitatea aromână nu și-a bătut capul până acum să arate care este dinamica din rândul membrilor ei, cât de importantă este femeia și cât de iubită și apreciată este ea ca fiică, soră, mamă, bunică dar și ca antreprenor, corporatist, profesor, medic, aviator, contabil, jurnalist și multe, multe alte meserii ce merită tot respectul și aprecierea noastră. Nimeni din comunitate nu a considerat important să transmită către lumea largă nivelul de apreciere de care se bucură FEMEIA în sânul comunității de „machidoni”, acesta ne-

gvernează acest sistem familial, așa zisul arhetip al „Dictatorului” (varianta împământenită în mentalul colectiv). La o privire mai atentă însă, se poate observa că bărbatul nu este „Dictatorul” ci un protector grijuliu și un purtător de cuvânt al familiei sale.

Soția are rol de cârmuire a activităților zilnice și de gestionare a „crizelor” interne din sânul familiei. Acest gen de management... al familiei este unul profund subestimat în raport cu resursele folosite și abilitățile necesare pentru a anticipa, soluționa și evita situațiile de criză. Femeia este mult mai mult decât echivalentul Ministerului de Interne și vom vedea mai jos de ce.

Rolurile tradiționale evocate mai sus s-au modificat, mai ales în ultimile decenii, odată cu implicarea

fiind un aspect demn de luat în considerare, dând astfel apă la moară unor diverși indivizi care, în căutările lor după senzațional, aleg cea mai ușoară țintă, varianta care va produce valuri „la sigur”... punctul vulnerabil.

DA, COMUNITATEA ESTE VİNOVATĂ! Însă nu pentru că asuprește femeia, ci pentru că nu face caz de (și nu mediatizează public) respectul pe care îl poartă membrilor săi de gen feminin care duc greul în cele mai multe situații și sunt onorate și prețuite de către toți membrii comunității, însă nu în public! Aici este vina!

O idee pentru remedierea acestei situații ar fi ca întreaga comunitate aromână să se organizeze și să își onoreze public, prin diverse instrumente aflate la îndemână, aportul imens al femeii „machidoance” în toate domeniile ce țin de buna organizare și desfășurare a proceselor dinamice complexe din familie și activitatea profesională/carieră.

Afirmația evocată mai devreme, potrivit căreia aromânii au o cultură patriarhală la exterior și matriarhală la interior, se bazează pe următorii piloni de argumentație: soțul are rol de protecție și reprezentare a familiei în raport cu mediul exterior. El transmite către terți rezoluțiile familiei, convenite de comun acord împreună cu soția. Putem spune fără a exagera, anecdotice, însă păstrând proporțiile, că bărbatul este echivalentul Ministerului de Externe al familiei. Bărbatul, sau mai bine zis energia masculină pe care el o reprezintă la nivel simbolic, la o privire superficială prin ochii terților, poate fi percepută ca fiind forța care

în activități sociale și economice din ce în ce mai complexe și la scară din ce în ce mai mare, astfel încât, cu toate că percepția generală a rămas că femeile aromâne se ocupă strict de familie și atât, realitatea este una cu totul diferită. Foarte multe aromânce au funcții de conducere atât în multinaționale (una din cele mai mari companii din domeniul energiei este condusă de o aromâncă), în politică (avem aromânce cu mandate de deputat și senator), în medicină, sistemul de justiție (avocați, magistrați, notari publici), mediul universitar, inginerie, mediul cultural artistic (inclusiv realizatori de emisiuni radio și tv) și, nu în ultimul rând, în sport. Și multe, multe alte domenii...

În familia mea extinsă de machidoni, ce numeră câteva mii de persoane, nu am auzit decât cu rare excepții, în toată viața mea, că un bărbat ar fi fost violent cu femeile din viața lui, indiferent că sunt mame, soții, copii, mătuși, cuscre, fine, prietene, colege de muncă, colege de echipă și orice alt rol vă mai trece prin minte. Sunt și voi rămâne un observator foarte critic al comunității din care îmi trag rădăcinile și asta s-a văzut în articolul scris acum câteva luni despre comunitatea de „machidoni”, pentru că îmi doresc enorm să supraviețuim ca și comunitate unită, tradițiile noastre și limba cu care am crescut să dăinuie dar să ne și adaptăm la condițiile de acum, pentru că altă soluție nu există. Să onorăm public în primul femeia aromâncă, în toate „rolurile” sale: de mamă, soție, fiică, prietenă și multe, multe altele. (Costin Damasaru - contributors.ro)

Comuna Dudeștii Noi are cel mai mare buget pentru dezvoltare din istoria sa

Anul acesta marchează o nouă premieră pentru comuna Dudeștii Noi. Este vorba despre cel mai mare buget alocat dezvoltării de la înființarea comunei, în anul 2004. Cu toate că măsurile guvernamentale afectează construcția bugetară, administrația locală din Dudeștii Noi a chibzuit foarte atent și a reușit să drămuiască fiecare leu, astfel încât dezvoltarea pe mai departe a localității să nu aibă se suferit.

Vorbind despre buget cu primarul comunei Dudeștii Noi, Alin Nica, acesta ne spune: „Bugetul local de anul acesta este afectat de măsurile luate recent de Guvernul României privind mutarea contribuțiilor de la angajator la angajat și diminuarea impozitului pe venit de la 16% la 10%. Astfel, veniturile comunei din principala ei sursă de venit (impozitul pe venit) se vor reduce cu aproximativ 37%. Acest lucru va pune presiune pe realizarea proiectelor aflate în derulare și pe cofinanțările pe care noi trebuie să le asigurăm proiectelor cu finanțare europeană câștigate și aflate în implementare. De aceea, este posibil ca pe parcursul anului 2018 să fim nevoiți ca, pentru a acoperi acest gol de finanțare, să apelăm la un credit bancar, mai ales pentru proiectele cu finanțare europeană, pe care nu putem risca să nu le ducem la bun sfârșit, existând în acest caz repercursiuni serioase asupra viitorului comunei noastre.

Lăsând această parte negativă la o parte, bugetul realizat anul acesta de către noi este unul echilibrat, cu o secțiune care asigură în mod eficient funcționarea autorităților publice locale. Am încercat să reducem, pe

cât posibil, cheltuielile de funcționare, dar, în același timp, să nu afectăm serviciile oferite cetățenilor.

Sumele alocate secțiunii de dezvoltare constituie dublul sumelor alocate secțiunii de funcționare. Două treimi din bugetul acestui an vor fi pentru investiții în comună, în infrastructură și în reabilitări de instituții publice. Este cel mai mare buget de dezvoltare pe care comuna noastră l-a avut de la înființarea ei și până astăzi. Este vorba despre 16 milioane de lei.

Sperăm ca pentru proiectele majore de investiții care se vor derula în cursul acestui an să nu existe probleme în execuție, să nu existe probleme cu licitațiile, amânări sau contestații și să începem cât mai repede în teren lucrările, astfel încât cetățenii să se bucure cât mai repede de beneficiile aduse de aceste proiecte”.

Anton BORBELY

Investiții la Școala Gimnazială

În anul 2018, autoritățile locale vor continua să facă investiții la Școala Gimnazială Dudeștii Noi, fiind vizate în special lucrări de infrastructură. Sumele necesare sunt cuprinse în bugetul local din acest an, iar amănunte despre planurile administrației locale pentru 2018 ne-au fost oferite de către primarul Alin Nica.

„Anul acesta vom trece la faza de execuție a unei parcuri la Școala Gimnazială din Dudeștii Noi. Parcarea va fi pe ambele părți ale drumului județean, în fața instituției. Aceasta va asigura părinților și cadrelor didactice un loc civilizată de a parca mașinile.

Vor începe procedurile tehnice, respectiv

documentațiile tehnice aferente, pentru reabilitarea și extinderea Școlii Gimnaziale Dudeștii Noi, în vederea depunerii, anul acesta, a proiectului pentru finanțare europeană.

Tot anul acesta am alocat o sumă de 210.000 de lei pentru proiectarea și execuția terenului de sport și a vestiarelor la Școala Gimnazială Dudeștii Noi. Dorim ca în spatele clădirii ciclului primar să facem un teren de sport, cu noaptea, iar fostele toalete ale ciclului primar să le transformăm în vestiare pentru acest nou obiectiv de investiții”, ne-a spus edilul.

Elena SAMFIRA

Primăria comunei Dudeștii Noi se extinde

Autoritățile locale duduștene au câștigat, prin Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) un proiect care prevede extinderea Primăriei comunei. Procedurile tehnice la acesta au demarat deja, urmând ca în curând să se semneze contractul. „Așteptăm din moment în moment solicitarea de la București, de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, pentru a merge să semnăm contractul de finanțare. Este vorba de un proiect în valoare de aproximativ patru milioane de lei, din care jumătate este finanțare nerambursabilă din partea Guvernului României”, ne-a spus primarul comunei, Alin Nica. (A.B.)

Construirea noii grădinițe se află în faza de licitație

Un alt proiect important cuprins în lista de investiții a comunei Dudeștii Noi în acest an este cel privind construirea unei noi grădinițe. Proiectul, în valoare de două milioane de lei, se află

deja în faza de licitație, iar autoritățile speră că nu vor fi prelungiri ale procedurilor. Astfel, se va construi o nouă clădire pentru grădiniță, în locul celei existente, o instituție care va fi, după asigurări primarul Alin Nica, cea mai modernă din mediul rural timișean. Totodată, aici va exista spațiu și pentru o grupă de creșă. Actuala grădiniță va funcționa în paralel, până la darea în folosință a noii clădiri, urmând ca apoi să fie demolată, iar în locul ei să fie amenajat un parc pentru copii, ce va fi deschis și pentru cetățenii care locuiesc în această zonă a comunei. (A.B.)

Inaugurarea Arenei Sportive va avea loc, cel mai probabil, în luna aprilie

Un obiectiv mult așteptat de toți duduștenii va fi dat în folosință oficial în primăvara acestui an.

Este vorba despre Arena Sportivă, care a găzduit, spre finalul anului trecut, un meci de minifotbal deosebit între CSC Dudeștii Noi și o echipă alcătuită din foști jucători ai Politehnicii Timișoara, dar și din mari fotbaliști internaționali, amintindu-l aici pe Miodrag Belodedici, dublu câștigător al Cupei Campionilor Europeni cu Steaua București și Steaua Roșie Belgrad.

„Anul acesta, în cursul lunii aprilie, vom da în folosință efectivă Arena Sportivă. Investiția este

practic finalizată, urmează să facem recepția și bransamentul la energie electrică. Acest lucru ne împiedică să facem o inaugurare mai rapidă, însă sperăm să o facem cât de curând. Dacă Enel ne va ajuta să bransăm arena la energia electrică, o vom inaugura în luna aprilie.

Tot în bugetul de anul acesta am prevăzut bani pentru încălzirea Arenei Sportive, astfel încât aceasta să poată fi folosită și pe timpul iernii.

În paralel, zona din jurul arenei va fi prinsă într-un proiect de amenajare, cu parcuri și zone de acces acoperite cu pavaj”. (E.S.)

Licitație pentru execuția proiectului de restaurare și amenajare a Bisericii Romano-Catolice „Sfântul Vendelin”

În bugetul local pentru anul 2018 al comunei Dudeștii Noi, în ceea ce privește partea de cultură, religie și recreere, se vor începe procedurile de licitație pentru execuția proiectului câștigat anul trecut, respectiv „Restaurarea și amenajarea ansamblului arhitectural Biserica Romano-Catolică Sfântul Vendelin”, proiect în valoare de 4,3 milioane de lei. În acest sens, se fac ultimele modificări la proiectul tehnic, corespunzătoare avizului primit în luna decembrie a anului trecut de la Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, astfel încât să fie în linie cu acest aviz.

Primarul Alin Nica spune că, prin acest proiect, se dorește „protejarea și conservarea ansamblului arhitectural Biserica Romano-Catolică «Sf. Vendelin» pentru generațiile viitoare și facilitarea accesului publicului larg la acest obiectiv de patrimoniu național. Vizăm, de asemenea, dezvoltarea economiei locale prin creșterea atractivității turistice a localității, tocmai datorită valorificării acestei clădiri de patrimoniu. Ne propunem

menținerea în continuare a multiculturalității ca element al coeziunii sociale și consolidarea identității culturale a minorităților etnice și culturale de pe raza comunei. Biserica Romano-Catolică reprezintă un monument istoric de importanță națională și nu numai,

ea fiind este o biserică reper a istoriei etnicilor germani (șvabi) din Banat, fiind cea mai veche biserică șvabească din Banat, construită în anul 1750, și protejată ca monument istoric de arhitectură de categoria A conform poziției nr. 204 din Lista monumentelor istorice aprobată prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 cu modificările și completările ulterioare și având codul LMI TM-II-m-A-06221. Pentru a putea să elaborăm acest proiect, am găsit înțelegere și am primit acceptul Episcopiei Romano-Catolice din Timișoara pentru administrarea și revitalizarea acestui spațiu de peste 5.500 de metri pătrați din centrul comunei, care în prezent este în paragină”. Biserica Romano-Catolică „Sfântul Vendelin” este și acum folosită de către cultul romano-catolic din Dudeștii Noi, însă prin restaurarea sa aceasta va putea fi inclusă într-un circuit de turism ecumenic județean pentru a putea facilita accesul publicului larg.

Anton BORBELY

Investiții ample în infrastructură, în anul 2018

În acest an, administrația locală va derula ample investiții în infrastructura comunei Dudeștii Noi.

Astfel, în ceea ce privește proiectul „Extindere de rețea de alimentare cu apă și canalizare menajeră în comuna Dudeștii Noi”, un proiect pe fonduri europene, acesta este în curs de licitație. „Sperăm să nu avem contestații și să începem execuția efectivă cât de curând”, ne spune primarul Alin Nica.

În stadiu de execuție este realizarea racordurilor și branșamentelor la sistemul de alimentare cu apă și canalizare menajeră, în urma cererilor primite de la cetățeni, finanțat din bugetul local.

Despre celelalte proiecte de infrastructură vizate pentru anul în curs, primarul Alin Nica ne detaliază: „Sperăm să începem, în sfârșit, execuția și la clădirea administrativă. Am avut o problemă tehnică și sperăm să o rezolvăm în timp util, astfel încât acest proiect să intre în execuție anul acesta.

Am prevăzut bani pentru studii și execuție la un nou foraj de apă și la extinderea rețelei de aducțiune pe strada Livezii, astfel încât să compensăm deficitul de apă din timpul verii, datorat de extinderea comunei și să adaptăm sistemul de alimentare cu apă la noile cerințe.

Ne-am propus să achiziționăm și să montăm mai multe stații de autobuz, prevăzând, în acest sens, în buget suma de 50.000 de lei.

În ceea ce privește asfaltarea străzilor, avem cele două proiecte: «Proiect de asfaltare a străzilor în comuna Dudeștii Noi», finanțat prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) - fonduri europene, proiect care este licitat, s-a dat ordinul de începere a lucrărilor, iar primele două străzi ce

vor fi asfaltate până la Paști - așa am trasat sarcină constructorului - sunt strada Școlii vechi (pentru că trebuie să rezolvăm problema dării în funcțiune a Arenei Sportive și amenajarea întregii zonei din jurul ei) și strada Livezii, deoarece dorim ca la Paști enoriașii care vor înconjura biserica să nu meargă prin noroi.

De asemenea, trebuie finalizate proiectele începute în anii precedenți, cum ar fi asfaltarea străzilor Dealului, Rozelor și Verde. Mai sunt încă mici rămășițe din aceste proiecte. Pe aceste trei străzi trebuie realizate și podețele.

Un alt proiect care a început anul trecut și va continua anul acesta și în anii următori este «Modernizarea străzilor în comuna Dudeștii Noi». Acesta este un proiect câștigat în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală (PNDL), finanțat de Guvernul României, proiect care a început în zona Solaris I - unde s-au asfaltat două străzi anul trecut, iar anul acesta vor fi asfaltate toate celelalte străzi.

De asemenea, se vor asfalta cât mai multe străzi și din zona Solaris II. Zonele Solaris III și Alexia I, care sunt și ele prinse în același proiect, vor fi asfaltate după realizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare.

Un alt proiect foarte important pe care îl avem prins în lista noastră de investiții este amenajarea de alei pietonale și piste de biciclete în comună. Proiectul se află în faza de licitație, sperăm să se semneze contractul cât de curând, iar în acest an să încheiem lucrările pe Calea Timișoarei, lucrări începute în urmă cu doi ani.

Vom face proiectul tehnic și de execuție pentru podețele transversale rutiere stradale în comună, care nu au fost prinse în proiectul de asfaltare din vatra veche a satului”. (A.B.)

Cultura și sportul - atuuri pentru anul 2021

Administrația locală din Dudeștii Noi pregătește cu mare atenție anul 2021, atunci când Timișoara va fi Capitală Culturală Europeană, dorind să atragă cât mai mulți turiști. Pentru aceasta există deja o strategie prin care să se diversifice activitățile culturale și sportive, astfel încât turiștii care vor vizita Timișoara în 2021 să se abată și pe la Dudeștii Noi.

„În strategia noastră și în consultările publice făcute deja încă de acum doi ani, am prevăzut ca, pe măsură ce ne apropiem de anul 2021, când Timișoara va deține titlul de Capitală Culturală Europeană, noi să diversificăm oferta culturală a comunei Dudeștii Noi și să fim în avangarda comunelor din jurul Timișoarei, din punctul de vedere al ofertei, și să profităm la maximum de aflusul de turiști și de atenția pe care cetățenii acestei zone și a țării, în general, ca și a Uniunii Europene, o vor acorda zonei noastre, Timișoarei, și să venim cu cât mai multe manifestări culturale, să organizăm chiar manifestări culturale noi și sportive. Activitățile sportive se încadrează în altă direcție strategică pe care noi am fixat-o în strategia noastră de dezvoltare

comunală, aceea de a promova un stil de viață sănătos, nu doar pentru tinerii din localitate, ci pentru oricine dorește să facă sport, să facă mișcare. Este știut că mișcarea favorizează o stare de sănătate adecvată.

Am alocat, în acest sens, 450.000 de lei Clubului Sportiv Comunal Dudeștii Noi, club nou înființat, care deja are patru secții și urmează să mai înființăm și altele, alături de fotbal, taekwondo ITF, șah și go. Prima secție nouă pe care o vom înființa va fi cea de tenis, urmând a oferi posibilitatea doritorilor să învețe acest sport pe care Simona Halep, în zilele noastre, dar și alți mari campioni l-au făcut foarte îndrăgit în România.

Imediat ce va fi dată în folosință Arena Sportivă, vom emite hotărârile de Consiliu Local aferente, privind taxele pentru folosirea acesteia, pentru cei care doresc să urmeze cursuri de tenis sau alte activități în cadrul Clubului Sportiv Comunal Dudeștii Noi.

Când vom da în funcțiune sala de sport - pentru că și aceasta este una dintre investițiile pe care anul acesta le vom inaugura - vom diversifica și mai mult paleta de activități sportive din cadrul Clubului Sportiv Comunal”, ne-a declarat primarul Alin Nica.

Elena SAMFIRA

„Datoria mea este să rezolv problemele cetățenilor din comuna Dudeștii Noi”

Ne spune consilierul local Marius Cosmin Porojan

Marius Cosmin Porojan s-a născut la 9 februarie în anul 1979, la Timișoara. S-a căsătorit, în luna octombrie a anului 2001, s-a stabilit în Dudeștii Noi și are două fete.

Se află la primul mandat de consilier în cadrul Consiliului Local Dudeștii Noi, ales pe listele Partidului Ecologist Român. A activat politic în PLD, prin fuziune, PDL. Actualmente este președintele organizației județene Timiș a Partidului Ecologist Român (PER).

Soția sa a făcut, de asemenea, parte din Consiliul Local Dudeștii Noi, familia Porojan fiind, deocamdată, primul cuplu din comună care a îndeplinit aceste funcții.

A ales PER pentru că este un partid cu o doctrină de centru-dreapta. „Din punctul meu de vedere - ne spune Marius Cosmin Porojan - contează ce faci și nu doctrina partidelor, pe care nu știu câți oameni din cei înscriși în partide o cunosc”.

În cadrul Consiliului Local Dudeștii Noi face parte din trei comisii. „Fac parte din Comisia de buget-finanțe, dat fiind faptul că am absolvit o facultate cu profil economic. Este, poate, cea mai importantă comisie din cadrul Consiliului Local, pentru că în cadrul acesteia se dezbate toate sumele care se cheltuie în această comună. Mai fac parte și din Comisia de cultură, învățământ și sport. M-am ocupat și îmi place să mă ocup de copii, să-i îndrum, atât cât pot și cât îmi permite timpul. Am făcut și eu un pic de sport. Sunt președintele ONG-ului părinților elevilor de la Școala Gimnazială și Grădiniță. Prin această organizație s-a adunat o sumă de bani donați în baza formularului de 2% din impozitul pe venit, ce pot fi redirecționați către asemenea ONG-uri. La finalul lunii martie, când va intra o sumă de bani pe anul anterior, vom ști exact câți bani sunt în cont - eu estimez o sumă de 16-17.000 de lei. Vom discuta în cadrul ONG și vom decide ce facem cu aceștia. Personal, nu doresc să facem investiții în școală, pentru că de acest aspect se ocupă Primăria și Consiliul Local Dudeștii Noi. Îmi doresc ca acești bani să fie folosiți strict pentru copii”.

În ceea ce privește activitatea de consilier local, Marius Cosmin Porojan a avut două proiecte care, din păcate, după cum ne mărturisește, au fost respinse. Primul a vizat organizarea unei piețe volante la Dudeștii Noi, iar al doilea - amenajarea unui parc pentru copii la capătul străzii Poștei. „Acest ultim proiect a venit ca urmare a dorinței locuitorilor din Dudeștii Noi, cu care sunt în contact permanent, atât personal, cât și prin intermediul facebook. Numărul meu de telefon este public, la fel și adresa de e-mail. Oamenii știu unde locuiesc și că nu am refuzat pe nimeni, niciodată, dintre cei care au venit cu probleme ce vizează comunitatea”.

O altă comisie din care face parte Marius Cosmin Porojan este cea rutieră. „Ne-am întâlnit o singură dată, la cererea mea, am primit asigurări că problemele pe care le-am ridicat se vor rezolva. Mai precis, am propus ca intersecția Calea Timișoarei cu Calea Becicherecului și Calea Sînandreiului să fie mai bine semnalizată. Multă lume care nu e din comună și vine de pe Calea Timișoarei, circulă cu viteză, nu-și dă seama decât foarte târziu că acolo este un semn de «cedează trecerea». Am propus ca, înainte cu o sută de metri de intersecție, să se instaleze o presemnalizare și să se facă o trecere de pietoni mai mare, cu roșu”.

Abordând tema celorlalte proiecte importante pentru comuna Dudeștii Noi avute în vedere în vederea administrației locale, consilierul local Marius Cosmin Porojan ne spune: „Am interpelări făcute domnului primar, pe diferite teme, și am fost împreună cu domnia sa inclusiv la București, la Ministerul Energiei, în legătură cu proiectul de introducere a gazului metan în localitate. Din păcate, întâlnirea cu fostul ministru nu a avut loc și alta nu am apucat să reprogramăm. Din ce cunosc, domnul primar a mai fost la București pe acest subiect, împreună cu primarul comunei Becicherecu Mic, Raimond Ovidiu Rusu. Nemaivăd loc întâlnirea cu ministrul, domnul primar a hotărât să mergem la unul dintre directorii din minister. Acesta ne-a spus că deoarece ministerul dorește să schimbe legea, a trimis-

o la Parlament, iar noi mai trebuie să așteptăm. În această situație sunt mai multe comune la nivel național. Ministerul dorea ca licitațiile pentru executarea de astfel de proiecte să fie transferate la nivel local. Noi trebuie să așteptăm și să vedem ce se întâmplă în continuare. Tot cu prilejul acelei deplasări la București, am fost cu domnul primar și la Ministerul Culturii. Domnul primar s-a întâlnit cu doamna care se ocupă de proiectul legat de reabilitarea Bisericii Romano-Catolice din Dudeștii Noi și de județul Timiș, care, la vremea respectivă, i-a spus că proiectul intră în faza finală. Ulterior acesta a și fost câștigat și urmează să fie realizat și în teren. Eu, chiar dacă fac parte din opoziție, fac opoziție constructivă și n-am să votez niciodată împotriva unui proiect care este folositor comunității. Dacă este un proiect care mi se pare mie că nu e în regulă, mă duc la compartimentele de specialitate și întreb. Și acum, înainte de aprobarea bugetului, am fost la contabilitate, de unde am primit explicațiile necesare”.

L-am întrebat pe consilierul local Marius Cosmin Porojan ce consideră că s-a făcut bun până acum în mandatul 2016-2020 pentru comuna Dudeștii Noi. „Lucrurile se derulează în Dudeștii Noi și eu cred că începând din acest an se vor vedea și rezultate concrete. Mă refer, în primul rând, la asfaltări, care interesează pe toată lumea. O parte dintre cetățeni se plâng, dar stau și mă întreb ce vină au Consiliul Local sau administrația Primăriei că nu s-au încheiat mai repede demersurile? S-au dat, într-un final, e bine și așa, mergem la drum și facem treabă. Eu sper ca în următorii doi ani să se încheie lucrările de asfaltare în întreaga comună.”

Un lucru foarte bun și pentru care mă bucur sincer este realizarea Arenei Sportive. Așteptăm să se încheie lucrarea, pentru că foarte mulți cetățeni mă întrebă, în special tinerii, când va fi încheiată. Arena trebuie bransată la rețeaua de alimentare cu curent electric, trebuie făcute vestiarele și amenajată zona din jurul acesteia.

Ca o paranteză, vreau să vă spun că eu lucrez în administrația publică locală, lucrez la Primăria comunei Biled, și mă lovesc de tot felul de situații. De multe ori, când vin în Consiliul Local mă pun și în locul angajatului din Primăria Dudeștii Noi și care a lucrat la proiecte. Pot să-mi dau seama dacă greșelile care mai apar sunt intenționate sau nu. Și eu mă întrebam uneori de ce durează atât de mult, ce se întâmplă?

Revenind la proiecte, aș vrea să subliniez decizia înțeleaptă a Consiliului Județean Timiș, care a asfaltat drumurile între Becicherecu Mic și Sînandrei. Cunoscut faptul că în acest an se va face și drumul spre Săcălaz.

Vorbind în continuare despre proiectele dudeștene, din păcate, spun că pentru finalizarea Sălii de sport nu cred că poate cineva în afară de Compania Națională de Investiții (CNI) să dea un timp real de finalizare a lu-

crărilor. Sala de sport este construită prin Compania Națională de Investiții și ea gestionează toate lucrările. Totuși, estimez că în cursul acestui an sala va fi gata.

În ceea ce privește Clubul Sportiv Comunal Dudeștii Noi, acesta este înființat și are deja secții de fotbal, șah, go, tenis și taekwondo ITF.

În ceea ce privește fotbalul, am o oarecare nemulțumire față de suma alocată pe această ramură, în condițiile în care mai sunt multe de făcut în comună. Sunt de acord cu acest sport, l-am practicat ca jucător și arbitru, dar în comună mai sunt lucruri de făcut. Mai avem de făcut trotuare, străzi, mai avem de montat lămpi economice la sistemul de iluminat public stradal, pentru a economisi bani la buget. Deci, din punctul meu de vedere, mai puteam aștepta un pic cu fotbalul de performanță. Puteam crea echipe de copii și juniori. Referitor la clubul sportiv, sunt vicepreședintele acestuia”.

În ceea ce privește proiectele pe care consilierul local Marius Cosmin Porojan le are pentru viitor, acesta ne spune că va relua proiectele cu piața volantă și cel cu parcul. „Sunt proiectele mele și le susțin până la capăt. De asemenea, pentru anul acesta voi propune modernizarea sistemului de iluminat stradal. Anul trecut, am trecut la buget amenajarea unei parcuri la Școala Gimnazială. Se știe că acela este un drum județean, este foarte circulat, și o parte dintre părinți sunt nevoiți să-și lase copiii în drum atunci când îi duc la școală. Domnul primar a fost de acord și a acceptat necondiționat acel proiect, care se va realiza în cursul acestei primăveri, până în apropierea verii. Am mai solicitat, tot anul trecut, realizarea de parcuri în fața grădiniței și a Primăriei. Am ajuns, împreună cu domnul primar, la concluzia să ne ocupăm mai întâi de parcare de la școală, pentru că pentru Primărie s-a realizat un proiect de extindere care cuprinde și parcare. La grădiniță, de asemenea, există aprobat un proiect de construire a unei noi, cu creșă și nu e indicat ca până la finalizarea construcției să amenajăm o parcare care era posibil să fi fost afectată de mașinile și utilajele care vor veni pe șantier.”

Prin intermediul facebook-ului, i-am rugat pe cetățeni să-și exprime doleanțele în legătură cu proiectele comunei pentru viitorul buget, pentru a putea veni și eu cu propuneri din partea lor, din partea mea, să încerc să vedem ce se mai poate implementa, în afară de ceea ce a gândit administrativul comunei. Dacă nu aducem problemele oamenilor în Consiliul Local nici nu se pune problema ca ele să poată fi rezolvate. Oamenii sunt deschiși și îmi scriu.

Unul dintre punctele pentru care am militat și militez în cadrul Consiliului Local Dudeștii Noi, având numărare discuții cu domnul primar, a fost crearea unei firme a Primăriei, de genul SC Giroceana SRL la Giroc, pentru a reuși să rezolvăm noi problema transportului public, astfel încât oamenii să nu se mai chinuie pentru a ajunge la oraș. Am propus, pentru început, ca transportul public de persoane să se facă doar cu un minibuz cu o capacitate de 30 de locuri. Acesta, conform proiectului meu, ar urma să circule din oră în oră, cu anumite pauze, începând de la ora 5 dimineața, de luni până vineri. Cu transportul metropolitan, care are doar două curse pe zi, e o problemă, deoarece nu satisface toate nevoile de transport, plus disconfortul multor cetățeni care sunt nevoiți să circule stând în picioare. Având în vedere că el pornește de la Becicherecu Mic, mare parte, dacă nu chiar toate locurile se ocupă încă din comuna vecină, iar oamenii noștri, care și ei plătesc bilet, stau în picioare. Pe această temă doresc să anunț public că voi avea o interpelare, inclusiv la domnul primar Nicolae Robu și la directorul STPT, Ioan Goia, să vedem ce se poate face”.

Consilierul local Marius Cosmin Porojan ține legătura mereu cu cetățenii comunei Dudeștii Noi. „Am organizat o întrunire în zona unde sunt arondat, străzile Gării, Răsăritului, Soarelui și Oituz, am ținut mai multe audiențe și, bineînțeles, de foarte multe ori merg prin comună și discut cu cetățenii. Fiecare om are mulțumirile și nemulțumirile lui, nu se cade să judec eu. Viața nu este ușoară în ziua de astăzi”.

Petru Vasile TOMOIAGĂ

Întâmpinarea Domnului

Întâmpinarea Domnului este prăznuită la 40 de zile de la nașterea Lui Hristos, pe 2 februarie. Mântuitorul este dus la Templu de Fecioara Maria și dreptul Iosif pentru împlinirea Legii, care prevedea ca orice întâi născut de parte bărbătească să fie afierosit lui Dumnezeu în a 40-a zi de la naștere. În acest moment se făcea și curățirea mamei. În Templu sunt întâmpinați de dreptul Simeon și prorocița Ana. Potrivit Tradiției, dreptul Simeon a făcut parte din traducătorii Pentateuhului din limba ebraică în greacă. În momentul în care a ajuns la textul „Iată, Fecioara va lua în pântece și va naște fiu”, a înlocuit termenul „fecioara” cu „femeie”. Pentru necredința sa, Dumnezeu i-a făgăduit că nu o să moară până nu va vedea pe Mesia născut din Fecioara (Luca 2, 25-26).

Simeon, om al rugăciunii, reprezintă așteptarea împlinirii profețiilor. În momentul în care acesta îl ia în brațe pe Hristos, rostește: „Acum slobozește (eliberează) pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor, lumina spre descoperirea neamurilor și slava poporului Tău, Israel” (Luca 2, 29-32). Simeon cere a fi eliberat nu pentru că era plictisit sau obosit, ci pentru că era împlinit. Din cântările specifice acestei sărbători aflăm că el pleacă spre a vesti și morților că Fiul Lui Dumnezeu S-a întrupat.

Prorocița Ana simbolizează Legea și Prorocii, cele care se vor împlini în persoana Lui Hristos.

Sărbătoarea Întâmpinării Domnului a fost introdusă la Roma de Papa Gelasiu, în anul 494. Astfel, a fost înlocuită străvechea sărbătoare păgână a Lupercaliilor, de la începutul lui februarie, când aveau loc și procesiuni în jurul orașului, cu făclii aprinse, în onoarea zeului Pan, supranumit și Lupercus, adică ucigătorul lupilor sau ocrotitorul turmelor împotriva lupilor.

În Răsărit, această sărbătoare s-a introdus în penultimul an al domniei împăratului Justin I (526), iar generalizarea ei s-a făcut în cursul secolului VI, începând din anul 534, când împăratul Justinian a schimbat data sărbătorii, de la 14 februarie la 2 februarie (40 de zile socotite de la 25 decembrie, noua dată a sărbătorii Nașterii Domnului).

Întâmpinarea Domnului sau aducerea Lui spre închinare a rămas ca pildă și la noi, ca îndatorire a mamelor de a aduce pruncii la biserică, la patruzeci de zile după naștere, pentru molifta de curățire a lor și închinarea pruncilor la sfințele icoane. Mama care a născut vine în biserică și, în numele familiei, aduce pe noul născut ofrandă lui Dumnezeu, închinându-l la altar.

Preotul însemnează cu semnul sfintei cruci pe mamă și pe prunc, apoi, punând epitrahilul și mâna dreaptă pe capul mamei, după rostirea introducerii liturgice formată din binecuvântare, rugăciuni începătoare și tropar (al zilei sau al Întâmpinării Domnului), citește cele cinci molitfe din Aghiazmatar. Mama și pruncul închipuie în acest moment pe Maica Domnului cu Iisus în brațe, în templul din Ierusalim.

În credința populară, ziua de 2 februarie este cunoscută sub denumirea de Ziua Ursului. Copiii erau unși cu grăsime de urs. Prin această practică se credea că puterea acestui animal era transferată asupra copiilor. Bolnavii de „sperietoare” erau tratați în această zi prin afumare cu păr de urs.

Se credea că, dacă în această zi este soare, ursul iese din bârlog și, văzându-și umbra, se sperie și se retrage, prevestind, astfel, prelungirea iernii cu încă șase săptămâni. Dimpotrivă, dacă în această zi cerul este înnorat, ursul nu-și poate vedea umbra și rămâne afară, prevestind slăbirea frigului și apropierea primăverii.

Din înțelepciunea creștină

- Smerenia atrage bunăvoința lui Dumnezeu. (Sf. Ioan Hrisostom)
- Cel ce ține minte răul nu se poate ruga curat. (Sf. Marcu Ascetul)
- Mânia distruge nădejdea. (Sf. Ioan Scărarul)
- Cine se lasă târât de patimă, acela va fi robul patimii. (Avva Nectarie)
- Păcatul este strugurele cel mai amar, din folosirea căruia se produce o puternică strepezire. (Fericitul Augustin)
- Răbdarea necazurilor e semnul cunoștinței adevărate; la fel, neînvinovățirea oamenilor pentru nenorocirile tale proprii. (Sf. Marcu Ascetul)

Moșii de iarnă

În fiecare an, în sâmbăta premergătoare duminicii Înfricoșătoarei Judecăți – ziua în care se lasă sec de carne pentru Postul Sfințelor Paști, Biserica Ortodoxă face pomenirea celor trecuți la cele veșnice. Anul acesta Moșii de iarnă au fost în 10 februarie. În această zi, în toate bisericile s-a săvârșit Sfânta Liturghie, urmată de Slujba Parastasului pentru cei adormiți. Slujbe de pomenire s-au săvârșit și în cimitire, la mormintele celor dragi.

Praznicul Moșilor de iarnă cinstește memoria rudelor și prietenilor noștri trecute de ultimul hotar al vieții pământești. Biserica rânduieste astfel de momente de reculegere, pentru că nu vede în moarte sfârșitul existenței omului. Cuvântul „moși” vine de la „strămoși” și se referă la persoanele trecute la cele veșnice. Cu apelativul „moși” sunt numiți nu doar morții, ci și principalele sărbători ce le sunt consacrate, precum și pomenile făcute pentru ei. Din zilele de Moși amintim: „Moșii de primăvară” (de Macinici), „Moșii de vară” (sâmbăta dinaintea Rusaliilor), „Moșii de toamnă” (în prima sâmbătă din luna noiembrie), „Moșii de iarnă” (sâmbăta dinaintea Duminicii lăsatului sec de carne).

Pentru praznicul Moșilor de iarnă se pregătesc toți creștinii, săraci sau bogați, fiecare după posibilitățile sale materiale. În ziua Moșilor de iarnă, dar și în toate sâmbetele dedicate pomenirii morților până la Sfințele Paști, creștinii păstrează legătura cu cei dragi, plecați la viața de Dincolo, prin participarea la slujbele de comemorare, prin rugăciuni, prin milosteniile pe care le fac pentru cei adormiți din familia lor.

Cinstirea rudelor răposate se manifestă și prin îngrijirea permanentă a mormintelor. De la căpătâiul celor adormiți nu trebuie să lipsească Sfânta Cruce, candelă, florile proaspete presărate sau semănate pe mormânt sau în jurul acestuia. Vasele cu tămâie și lumânările reprezintă, de asemenea, ofrande prin care-i cinștim pe cei plecați la viața veșnică.

În tradiția ortodoxă, în ziua praznicului se aduc la biserică, pentru a fi sfințite, coliva, prescurea și o sticlă de vin. De asemenea, se sfințesc vase cu mâncare și pachete cu alimente, pe care rudele celor adormiți le împart după slujba de pomenire, atât săracilor din biserică, cât și vecinilor, persoanelor sărmâne întâlnite la cimitir și pe stradă, în ziua parastasului.

În Sâmbăta dinaintea Duminicii lăsatului sec de carne facem pomenirea morților, pentru că în duminica următoare Biserica a rânduit să se facă pomenire de Înfricoșata Judecată și A doua venire a Domnului la care ne vom înfățișa toți. Pentru că mulți creștini au murit pe neașteptate și fără pregătirea sau fără pocăința necesară, Biserica face mijlocire pentru toți aceștia, ca să se bucure de fericirea veșnică.

Sfinții Părinți au rânduit ca sâmbăta să se facă pomenirea celor adormiți, pentru că este ziua în care Hristos a stat cu trupul în mormânt și cu sufletul în iad, ca să-i elibereze pe dreptii adormiți. Pe de altă parte sâmbăta e deschisă spre duminică, ziua învierii cu trupul. Duminica este numită și ziua a opta, pentru că este ziua începutului fără de sfârșit, ea nu va mai fi urmată de alte zile, va fi eternă.

În popor exista credința că, în această zi, sufletele morților coboară pe pământ, de aceea se dă de pomană mâncare gătită, din care se cere ca măcar un singur fel să fie fierbinte, deoarece se crede că cei decedați se hrănesc din aburii fierțurilor, în așa fel încât să le ajungă pentru un întreg an.

Pentru această zi, după obiceiurile zonei în care trăiesc, gospodinele pregătesc colivă și colaci, piftie, sarmale, ciorbă, plăcinte, fructe și vin, nu sucuri sau bere, și, desigur, lumânări aprinse. Pe lângă bucatele tradiționale, creștinii vor împărți, de pomană, și sfințitori sau mucenici, unși din belșug cu miere de albine și tăvăliți prin nucă pisată.

Unii credincioși nu respectă tradiția întocmai și dau de pomană ceea ce i-a plăcut decedatului mai mult să mănânce și să bea pe când viețuia pe pământ, crezând că în felul acesta se va bucura mai mult de pomană.

Farfuriile cu mâncare gătită care se dau de pomană trebuie să aibă și tacâmuri, lingură și furculiță, pentru ca morții să aibă cu ce servi bunătățile gatite pentru pomenirea lor, și paharul cu vin alături. Când împart vasele pline cu mâncare, credincioșii trebuie să spună „Cine dă, lui își dă”.

Credincioșii care merg la biserică duc de pomană colivă, colaci și fructe care, după ce sunt sfințite de preoți, se dau de pomană, întotdeauna cu o lumânare aprinsă.

Persoanele care primesc pomană de sufletul morților trebuie să spună „bogda-proste”, cuvânt care provine din slava veche, „Bogda prosti”, și care înseamnă „Domnul să-i ierte” (pe morții tăi).

Credincioșii care merg la mormintele rudelor decedate trebuie să aprindă, obligatoriu, două lumânări deoarece se crede că la flacăra lor se încălzesc sufletele morților.

Trebuie spus că, după Moșii de iarnă și duminica înfricoșătoarei Judecăți, urmează o săptămână, numită săptămâna albă sau a brânzei, când este permis consumul de lapte, brânză și ouă.

Serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor Dudeștii Noi jud. Timiș cu sediul în comuna Dudeștii Noi, Calea Becicherecului nr. 29, face apel către toți cetățenii din comună pentru a-și verifica periodic termenul de valabilitate al actelor de identitate deținute, iar în situația în care actul de identitate are termenul de valabilitate expirat sau urmează să expire, informează că, în conformitate cu prevederile O.U.G 97/2005, republicată și actualizată, privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, au obligația de a se prezenta la sediul Serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor de la locul de domiciliu sau de reședință, în vederea punerii în legalitate cu un nou act de identitate.

Actul de identitate se eliberează cetățeanului român care a împlinit vârsta de 14 ani și care domiciliază pe teritoriul României, prin care se dovedește identitatea, cetățenia română și domiciliul titularului. Cartea de identitate se eliberează cu termen de valabilitate:

- de 4 ani pentru persoanele cu vârstă cuprinsă între 14-18 ani;
- de 7 ani pentru persoanele cu vârstă cuprinsă între 18-25 ani;
- de 10 ani după împlinirea vârstei de 25 ani;
- permanent după împlinirea vârstei de 55 ani.

Cartea de identitate provizorie se eliberează cetățeanului român când acesta nu posedă actele necesare eliberării cărții de identitate și cetățeanului care are statut de cetățean român cu domiciliul în străinătate și reședința în România.

Durata de valabilitate a cărții de identitate provizorie se stabilește de către autoritatea emitentă, nu mai puțin de 30 de zile, respectiv nu mai mult de 1 an.

Actele de identitate sunt:

- cartea de identitate
- cartea de identitate provizorie și
- buletinul de identitate, aflat în termen de

valabilitate

- cartea electronică de identitate (în curs de implementare)

Prima carte de identitate:

- La împlinirea vârstei de 14 ani, minorul se prezintă la ghișeu Serviciului public comunitar de evidență a persoanelor (S.P.C.L.E.P), însoțit de unul dintre părinți sau, după caz, de reprezentantul său legal, de persoana desemnată din cadrul centrului specializat aflat sub autoritatea Serviciului public de asistență socială sau de persoana căreia i-a fost încredințat în plasament, pentru a solicita eliberarea actului de identitate.

ELIBERAREA PRIMULUI ACT DE IDENTITATE NU SE POATE FACE PE BAZĂ DE PROCURĂ SPECIALĂ!

IMPORTANT

Cererea pentru eliberarea actului de identitate **NU** poate fi depusă mai repede de ziua împlinirii vârstei de 14 ani, dar trebuie depusă în termen de 15 zile de la această dată, sau cu cel mult 180 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a actului de identitate. Nerespectarea acestor prevederi atrage răspunderea contravențională, care se sancționează cu amendă.

Cererea și actele necesare se depun la Serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor Dudeștii Noi jud. Timiș din cadrul primăriei comunei Dudeștii Noi jud. Timiș

Adresă și date de contact:

- Dudeștii Noi, Calea Becicherecului nr. 29, jud. Timiș;
- nr. de telefon – 0256/ 378020, 0256/ 378294, int. 1019, 0732790992

Program de lucru cu publicul:

- LUNI – 8,00-16,00
- MARȚI – 8,00-16,00
- MIERCURI – 8,00-16,00
- JOI – 8,00-18,30
- VINERI – 8,00-13,30

CABINET DE MEDICINA DENTARA Dr. CLAUDIA PANICI

DUDEȘTII NOI, CALEA HODONIULUI, NR. 7
PROGRAM DE LUCRU : LUNI - VINERI
TEL : 0723 839 035, 0723 142 693

SERVICII DE CATERING PENTRU NUNȚI
AGENȚIA DE NUNȚI AVRAMII

Avramii
 Agenția de nunți
ORICE PAS ÎN DOI ÎNCERCĂ CU NOI

Orice meniu se poate schimba în funcție de dorințele clientului
 Clientul poate să vină cu idei noi în ceea ce privește meniul
 Aperitivul se poate îmbunătăți în funcție de dorința clientului

GARANȚĂM CALITATEA

Agent de vânzări:
Dana Nicoleta Cobzalău
 Telefon: 0786.725.463

www.agentiadenuntiavramii.ro www.facebook.com/agentiadenuntiavramii

ANUNȚ ANGAJARE

ASOCIAȚIA PENTRU PROMOVAREA NATURII DUDEȘTII NOI angajează muncitor plantații și amenajare spații verzi, pe perioadă determinată, cu contract de muncă pe 3 luni cu posibilitate de prelungire.

Relații suplimentare se pot obține la numărul de telefon: 0371335087

Doriți să deveniți AGENT DE SECURITATE?
 Adresați-vă la telefon 0727-357.445, prof. Dumitru Prohap.
 Este nevoie de următoarele documente:

- copie C.I. (B.I.);
- certificat absolvire 9 clase;
- cazier judiciar;
- adeverință medicală (de la medicul de familie).

Suma necesară: 300 RON.
 Pot participa bărbați și femei, cu vârsta cuprinsă între 18-60 de ani.

CENTRU DE RECUPERARE

RE.FI.MED
 Dr. BUTARIU

FIZIOTERAPIE, KINETOTERAPIE, ACUPUNCTURĂ

Vă oferă următoarele servicii:

- Fizioterapie:
  - Electroterapie: CIF, C.Tabert, TENS etc.
  - LASER-terapie, SOLUX.
  - Ultrasunet, Magnetoterapie.
- Kinetoterapie individuală, pe afecțiuni.
- Acupunctură.
- Infiltrații peri-, intra-articulare.
- Reabilitare neurologică:
  - recuperare după accident vascular cerebral (AVC),
  - afecțiuni de nervi periferici.
- Consultații și tratamente la domiciliu.
- Eliberare de concedii medicale pe durata tratamentului.
- Recomandări de cură balneară.

ORAR:
LUNI – VINERI: 8-12; 16-20,
 cu programare
 Telefon: Dr. Butariu Stelian - 0745382949.

Dudeștii Noi, Str. Calea Becicherecului 17/D, jud.Timiș
 0256 378 221 | 0745 382 949

BUTELII LA DOMICILIU

INFORMATII SI COMENZI
 mobil: 0735 291 633
 fix: 0256 230 776

ATENTIE Butelie încărcate la stația CPL, valoarea este în funcție de volumul și greutatea.

PREȚ:
55 LEI
11KG ≈ 22L

DIN DEPOZIT DIRECT LA DUMNEAVOASTRA ACASA

LIVRARE RAPIDA IN APROXIMATIV 30 MINUTE

Program Depozit: Livrari Domiciliu:
L-V: 09:00 - 20:00 L-V: 09:00 - 18:00
S: 09:00 - 19:00 S: 09:00 - 16:00

TRANSPORT SI MONTARE INCLUSE IN PREȚ!!!

STAREA CIVILĂ

Și-au unit destinele

Florin-Ioan Bențan
cu Liliana Micloș
Marinel-Daniel Careba
cu Lavinia Goleanu
Marcel Augustin
cu Claudia Chirilă

Casă de piatră!

În ultima vreme au plecat dintre noi

Michels Barbara (91 de ani)
Ienci-Jivan Ioan (76 de ani)

Dumnezeu să-i odihnească!

VÂND ȚUICĂ
40 GRADE, 15 LEI/L

VÂND VIN, 6 LEI/L

TEL: 0727-357.445
TEL: 0256-378.902

Telefoane utile locuitorilor din comuna Dudeștii Noi
 Primăria Comunei Dudeștii Noi, str. Calea Becicherecului nr. 29; telefon: 0256/378.020, 0256/378.294;
 Ofițer stare civilă delegat Maria Bogdan – 0732-790.992; Situații de urgență – 112, 0733-660.251, 0732-790.996

Cei interesați pot trimite anunțuri de mică și mare publicitate pe adresa de e-mail dudesteanul@yahoo.com sau le pot depune direct la secretariatul Primăriei Comunei Dudeștii Noi.

Publicație editată de Consiliul Local și Primăria Comunei Dudeștii Noi
 Director fondator: Alin NICA
 Redactor-șef: Petru Vasile TOMOIAGĂ
 Tehnoredactare: Anton BORBELY
 e-mail: dudesteanul@yahoo.com

Tiparul executat la
 Tipomedia Prod SRL
 Timișoara

ISSN
 ISSN: 2069 – 8410

Martie, luna dedicată femeii

Povestea mărțișorului

Mărțișorul este un mic obiect de podoabă legat de un șnur împletit dintr-un fir alb și unul roșu, care apare în tradiția românilor și a unor populații învecinate. Femeile și fetele primesc mărțișoare și le poartă pe durata lunii martie, ca semn al sosirii primăverii. Împreună cu mărțișorul se oferă adesea și flori timpurii de primăvară, cea mai reprezentativă fiind ghiocelul.

Un mit povestește cum Soarele a coborât pe Pământ în chip de fată preafrumoasă. Dar un zmeu a furat-o și a închis-o în palatul lui. Atunci păsările au încetat să cânte, copiii au uitat de joacă și veselie, și lumea întregă a căzut în mâhnire. Văzând ce se întâmplă fără Soare, un tânăr curajos a pornit spre palatul zmeului să elibereze preafrumoasa fată. A căutat palatul un an încheiat, iar când l-a găsit, a chemat zmeul la luptă dreaptă. Tânărul a învins creatura și a eliberat fata. Aceasta s-a ridicat înapoi pe Cer și iarăși a luminat întregul pământ. A venit primăvara, oamenii și-au recăpătat veselia, dar tânărul luptător zăcea în palatul zmeului după luptele grele pe care le avuse. Sângele cald i s-a scurs pe zăpadă, până când l-a lăsat pe tânăr fără suflare. În locurile în care zăpada s-a topit, au răsărit ghioceli - vestitori ai primăverii. Se zice că de atunci lumea cinstește memoria tânărului curajos legând cu o ață două flori: una albă, alta roșie. Culoarea roșie simbolizează dragostea pentru frumos și amintește de curajul tânărului, iar cea albă simbolizează ghiocelul, prima floare a primăverii.

Conform unui mit care circulă în Republica Moldova, în prima zi a lunii martie frumoasa Primăvară a ieșit la marginea pădurii și a observat cum, într-o poiană, într-o tufă de porumbari, de sub zăpadă răsare un ghiocel. Ea a hotărât să-l ajute și a început a da la o parte zăpada și a rupe ramurile spinoase. Iarna, văzând aceasta, s-a infuriat și a chemat vântul și gerul să distrugă floarea. Ghiocelul a înghețat imediat. Primăvara a acoperit apoi ghiocelul cu mâinile ei, dar s-a rănit la un deget din cauza mărcinilor. Din deget s-a prelinș o picătură de sânge fierbinte care, căzând peste floare, a făcut-o să reînvie. În acest fel, Primăvara a învins Iarna, iar culorile mărțișorului simbolizează sângele ei roșu pe zăpada albă.

Originile sărbătorii mărțișorului nu sunt cunoscute exact, dar prezența sa atât la români cât și la bulgari (sub numele de Martenița) este considerată ca fiind datorată substratului comun daco-tracic, anterior romanizării la primii și slavizării la ultimii, deși legendele populare îi dau alte origini. În mitologia modernă a bulgarilor mărțișorul ar fi legat de întemeierea primului lor hanat la Dunăre, în anul 681, dar numele latin indică altceva. Se mai consideră, de asemenea, că sărbătoarea mărțișorului a apărut pe vremea Imperiului Roman, când Anul Nou era sărbătorit în prima zi a primăverii, în luna lui Marte. Acesta nu era numai zeul războiului, ci și al fertilității și vegetației. Această dualitate este remarcată în culorile mărțișorului, albul însemnând pace, iar roșu - război. Anul Nou a fost sărbătorit pe 1 martie până la începutul secolului al XVIII-lea.

Cercetări arheologice efectuate în România, la Schela Cladovei, au scos la iveală amulete asemănătoare cu mărțișorul datând de acum circa 8.000 de ani. Amuletele formate din pietricele vopsite în alb și roșu erau purtate la gât.

Ziua Internațională a Femeii

Ziua Internațională a Femeii (denumită generic Ziua Femeii) este sărbătorită anual la data de 8 martie pentru a comemora atât realizările sociale, politice și condițiile economice ale femeilor, cât și discriminarea și violența care își fac încă simțită prezența în multe părți ale lumii. Ziua Internațională a Femeii a fost adoptată în 1977, printr-o rezoluție a Adunării Generale a ONU. ONU a sărbătorit pentru prima dată Ziua Internațională a femeii pe 8 martie, în 1975 — Anul internațional al femeii.

Istoric

Ziua mamei se serbează încă de pe vremea grecilor antici. În fiecare primăvară, ei o serbau pe Rhea, mama tuturor zeilor. Mai târziu, în Anglia anilor 1800, a fost menționată Duminica mamei, serbată în a patra duminică de la începerea Postului Paștelui.

Ziua femeilor a fost sărbătorită pentru prima dată la 28 februarie 1909 în New York, în amintirea unei greve a unui sindicat al femeilor, grevă care avusese loc în 1908. În ciuda a ceea ce s-a pretins mai târziu, pe data de 8 martie nu a avut loc de fapt nici o grevă. În august 1910, cu ocazia Internaționalei Socialiste reunite la Copenhaga, activista socialistă germană Luise Zietz împreună cu colega ei Clara Zetkin propun sărbătorirea zilei internaționale a femeii, fără a specifica însă o dată anume. Ziua internațională a femeii a fost sărbătorită pentru prima dată anul următor, în 19 martie 1911. Începând cu anul 1913, femeile din Rusia au sărbătorit ziua femeii în ultima duminică din februarie. În anul 1917, ultima duminică din februarie conform calendarului pe stil vechi a coincis cu ziua de 8 martie pe stil nou. Femeile din Sankt Petersburg au declanșat o grevă cerând încheierea Primului Război Mondial, sfârșitul

raționalizării alimentelor și abolirea dinastiei țariste. După Revoluția din Octombrie, comuniștii Alexandra Kollontai și Vladimir Ilici Lenin au declarat 8 martie ca sărbătoare oficială în Uniunea Sovietică, iar abia la 8 mai 1965 aceasta a devenit zi nelucrătoare. Următoarea etapă în instituirea unei zile dedicate femeii l-a constituit proclamarea, în 1977, de către ONU, a Anului Internațional al Femeilor și declararea perioadei 1976-1985 ca Deceniul ONU pentru condiția femeii.

Astăzi, Ziua Internațională a Femeii este sărbătorită (în unele țări fiind declarată prin lege zi liberă) în următoarele state: Albania, Algeria, Angola, Armenia, Azerbaidjan, Bangladesh, Belarus, Bosnia și Herțegovina, Brazilia, Bulgaria, Burkina Faso, Cambodgia, Camerun, Chile, Columbia, Croația, Cuba, Cipru, Danemarca, Eritreea, Finlanda, Georgia, Grecia, Guineea-Bissau, Islanda, India, Italia, Israel, Laos, Letonia, Kazahstan, Kosovo, Kirghizstan, Macedonia, Madagascar, Malta, Mexic, Republica Moldova, Mongolia, Muntenegru, Nepal, Palestina, Polonia, Portugalia, România, Rusia, Serbia, Slovacia, Slovenia, Suedia, Siria, Tadjikistan, Turcia, Turkmenistan, Ucraina, Ungaria, Uzbekistan, Vietnam, Zambia. În China, femeile au după-amiaza liberă de 8 martie.

O, mamă

**O, mamă, dulce mamă, din negură de vremi
Pe freamătul de frunze la tine tu mă chemi;
Deasupra criptei negre a sfântului mormânt
Se scutură salcâmi de toamnă și de vânt,
Se bat încet din ramuri, îngână glasul tău...
Mereu se vor tot bate, tu vei dormi mereu.**

**Când voi muri, iubito, la creștet să nu-mi plângi;
Din teiul sfânt și dulce o ramură să frângi,
La capul meu cu grijă tu ramura s-o-ngropi,
Asupra ei să cadă a ochilor tăi stropi;
Simți-o-voi odată umbrind mormântul meu...
Mereu va crește umbra-i, eu voi dormi mereu.**

**Iar dacă împreună va fi ca să murim,
Să nu ne ducă-n triste zidiri de țintirim,
Mormântul să ni-l sape la margine de râu,
Ne pună-n încăperea aceluiași sicriu;
De-a pururea aproape vei fi de sânul meu...
Mereu va plânge apa, noi vom dormi mereu.**

Mihai EMINESCU

Sărbătoarea primăverii

**Ultima ninsoare-a prins să cearnă
Fulgul moale-a sărutat tăpșanul,
Mamă, când nici nu-mplinisem anul,
Tu mi-ai arătat întâia iarnă.**

**Mi-ai purtat mânuța peste nea
Ca să simt că-i moale și e bună
Și-ai privit cu mine, împreună,
Țurțurii ca un tăiș de stea.**

**Toate anotimpurile-apoi
Rând pe rând le-ai colindat cu mine
Ca să-nvăț mai iute și mai bine
Mândrele privesți de la noi.**

**Și-n căsuța minții să încapă
Bogăția atâtor înțelesuri,
Câte sălcii se răsfrâng în ape,
Câte spice se îndoaie în șesuri.**

**Tu, întâia mea învățătoare,
Cu povețe drepte calea-mi sameni
Și mă-ndemni spre dragostea de oameni
Ca spre cel mai drept dintre izvoare.**

**Aș dori să te iubesc mereu,
Să-ți mângâi cu mâna mea cea mică
Bluza mirosind a levănțică,
Mamă, când mă strângi la pieptul tău.**

**Ultima ninsoare-ncarcă merii
Dar curând ce plini vor fi de floare!
Martie, mămico, sărbătoare!
Sărbătoarea ta și-a primăverii!**